

Algemene beschouwingen

Voor wie wil Voorschoten zijn? Dat klinkt als een enigszins filosofische vraag. Maar het is een wezenlijke vraag voor een gemeentebestuur. Is Voorschoten een gemeente voor iedereen? Natuurlijk, zal iedereen zeggen.

Maar dat is niet het geval. En als de politiek, wij dus, geen maatregelen neemt, zal dat in de toekomst steeds minder het geval zijn.

Voorschoten is een prachtige gemeente om te wonen. Grote steden zijn goed bereikbaar, maar toch groen en dorps. Handig voor hoog opgeleide forenzen naar Den Haag of Amsterdam. Iedereen wil hier wel wonen. En dat is nu net het probleem.

Het probleem is dat er een groep mensen is die wel een band met Voorschoten heeft, die hier graag zou willen wonen, maar die steeds meer buiten de boot valt. Mensen met een minder hoge opleiding. Mensen met een minder hoog salaris. Mensen die hier zijn opgegroeid en graag op zichzelf willen wonen. Gewone mensen met een MBO-opleiding en een baan in de zorg, in een winkel of in de bouw. Gewone mensen met een PABO-opleiding en een baan als meester of juf, meestal juf, op een van onze Voorschotense basisscholen.

Laat ik Esther als voorbeeld nemen. Esther werd na haar MBO-opleiding pedagogisch medewerker op een BSO in Voorschoten. Ze was de twintig al even gepasseerd en wilde graag samenwonen met haar vriend. Maar dat was in Voorschoten, haar geboortedorp, geen optie. Uiteindelijk heeft ze een flatje gevonden in Leidschendam en rijdt ze elke dag op en neer met haar scooter.

Geen probleem, zult u misschien denken, er zijn zoveel mensen die op en neer reizen voor hun werk. Maar het is wel een probleem. Want Voorschoten heeft ze nodig: Die winkelmedewerkers, pedagogisch medewerkers, juffen, elektriciens, enzovoorts. De mensen die er voor zorgen dat in dit dorp de kinderen naar school kunnen, de fitnesslessen op de sportschool worden gegeven, de winkel iemand achter de toonbank heeft staan of het brood in de bakkerij van Verhoog wordt gebakken.

En de jongeren onder hen moeten nu noodgedwongen het dorp verlaten. Niet alleen de Esther uit mijn voorbeeld, maar ook Eva, de apothekersassistente die twee maanden geleden met een noodkreet kwam inspreken bij de gemeenteraad. Ze kunnen niets vinden dat bij hun salaris past. Misschien zouden ze een hypotheek kunnen krijgen van 175.000 tot 200.000 euro. Maar van de 125 huizen die nu op funda staan, zijn er 5 in die prijsklasse. Sociale huur? Er worden nu vier woningen aangeboden, waarvan 1 seniorenwoning. De wachtlijst is acht jaar. Vrije sectorhuur kan sneller, maar daar wordt al gauw meer dan 1000,-. Zo'n klein huisje in de Schoolstraat naast de dorpskerk gaat voor 1500,- per maand. Deze mensen vertrekken dus uit Voorschoten. Is dat erg? Ja, dat is erg.

Want hier moet de vraag worden gesteld: Voor wie wil Voorschoten zijn? Willen wij een gemeente zijn die alleen betaalbaar is voor hoogopgeleide, goed verdienende forenzen? Willen we een dorp zijn waar de gewone mensen elke dag op hun scootertje naar toe komen rijden om hun werk te doen, maar waar ze zich niet kunnen veroorloven om te wonen? Of zijn we echt een dorp voor iedereen? Een dorp waar je rond je twintigste op jezelf kan wonen, ook als je geen goede baan of rijke papa hebt?

De SP ziet overigens wel dat er wat gebeurd. In de begroting staat opgenomen dat de college kiest voor 25% sociale woningbouw in het dorp. Dat vereist echter een flinke inspanning en die zien we nog niet.

Ook zien we dat partijen die de afgelopen vier jaar consequent hebben gestemd tegen elk SP-voorstel voor meer sociale woningbouw, partijen die zelfs hardop ontkenden dat er een probleem

was, bij deze begroting voorstellen doen om het tekort aan betaalbare woningen op te lossen. Beter laat dan nooit, zal ik maar zeggen.

Voorzitter,

Tot nu toe heb ik het alleen nog maar gehad over de dure huizen. Maar woon je eenmaal in Voorschoten, dan zijn de woonlasten ook nog eens torenhoog. Vorig jaar is de gemeentelijke belasting voor inwoners met 26,9% verhoogd. Tegelijkertijd gingen de bedrijven maar 1,6% meer betalen. Als je Voorschoten vergelijkt met de andere gemeentes in de regio, dan is de gemeentelijke belasting voor bewoners de hoogste van de regio. Maar de gemeentelijke belasting voor bedrijven is een van de laagste. Dus stelt de SP ook hier de vraag: Voor wie wil Voorschoten zijn? Zijn wij een dorp voor bewoners of kijken we alleen naar de belangen van ondernemers. En laat ik duidelijk zijn. De SP is niet tegen ondernemers. De SP is ertegen dat ondernemers onredelijk voordeel krijgen. De SP kiest ervoor om de lasten van het herstelplan eerlijk te verdelen. Als we beide belastingen in overeenstemming brengen met de andere gemeentes in de regio is de opbrengst gelijk maar zijn de kosten eerlijker verdeeld.

De vraag voor wie Voorschoten er wil zijn kan ook worden gesteld als het gaat om recreatieve voorzieningen. We hebben een mooi zwembad, dat goed wordt gebruikt door onze inwoners. Kinderen krijgen en zwemles, verenigingen maken er druk gebruik van en veel ouderen vinden er een combinatie van bewegen en sociale contacten. Het maatschappelijk nut van het zwembad staat als een paal boven water. Toch volgt er sluiting als de gemeenteraad volgend jaar bij de begroting geen potje van enkele tonnen structureel weet te vinden. Tegelijkertijd wordt er flink geïnvesteerd in recreatieve voorzieningen voor mensen die helemaal niet in Voorschoten wonen. 45.000 euro per jaar wordt er geïnvesteerd in een actieplan toerisme. De SP is niet principieel tegen toerisme, helemaal niet. Maar in de huidige omstandigheden moeten wij wel de vraag stellen: Voor wie wil Voorschoten er zijn? En dan kiest de SP voor de inwoners die een plek nodig hebben voor zwemlessen, voor de zwemverenigingen en voor vitaal ouder worden. Daarom stellen wij voor om het budget voor het actieplan toerisme en recreatie te stallen in een nieuw op te richten reserve zwembad.

Voorzitter,

Geheel tegen mijn gewoonte in heb ik het deze begrotingsbehandeling nog niet gehad over de zorg. De situatie baart ons zorgen. De afgelopen jaren hield Voorschoten geld over op haar zorgtaken, maar nu dreigen tekorten, vooral op jeugdzorg. Dat werd al jaren voorspeld. Een verstandige gemeente zou hebben gespaard voor mindere tijden. Dat heeft Voorschoten wel gedaan, maar er is een deksel op de spaarpot gedaan. De reserve zorg mocht niet hoger worden dan 1,5 miljoen, als er meer zorggeld was zou dit geld naar de algemene middelen gaan. Geen bodemloze put maar een bodemverzakende put. De SP is hier altijd tegen geweest. Wij vinden dat zorggeld moet worden besteed aan zorg. En nu blijkt dat we dat geld goed hadden kunnen gebruiken. Daarom stellen we voor dat de deksel van de spaarpot af gaat. Niet omdat dit direct extra geld oplevert, maar omdat zelf een ezel zich geen twee keer stoot aan dezelfde steen.

Ten slotte, voorzitter, een compliment.

Eindelijk zit er een gemeentebestuur dat de reserve duurzaamheid serieus neemt. Dat deze reserve inzet voor initiatieven waar het voor bedoeld is, zoals investeringen om de energietransitie op gang te brengen, in plaats van het opnieuw gebruiksklaar maken van de dorpspomp. Alleen jammer dat die reserve veel groter had kunnen zijn als hij de afgelopen acht jaar niet was uitgegeven aan zaken die niks met duurzaamheid te maken hebben. Want forse investeringen in de energietransitie zijn

noodzakelijk om ervoor te zorgen dat Voorschoten de komende decennia een gemeente voor iedereen is. Of wordt.